

FERSKVANDSFISKERIBLADET

Udgivet af Ferskvandsfiskeriforeningen For Danmark – Anno 1902

Nr. 4 - 115. årg. August/September 2017

100 år i Nordjylland

Tværfaglig interesseorganisation for
lystfiskeri - ferskvandsfiskeri - akvakultur og bredejerinteresser

Formanden skriver...

Der er kommet lidt gang i kommunernes projekter i Vandplan 1 plus 2 med hensyn til genslyngninger, faunapassage m.m. forhåbentlig til stor gavn for vandløbene og deres brugere - såvel fisk som fiskere.

Fødevareminister Esben Lunde Larsens udvalg for fremme af lystfiskerturisme i Danmark er kommet fornuftig fra start (feriepause lige nu), ifølge udvalgsformand Jakob Ellemann-Jensen med gode

og brugbare input til et slutprodukt inden årets udgang. Så Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark arbejder videre for at opnå et fornuftigt oplæg til ministeren.

*Niels Barslund
Formand
Ferskvandsfiskeriforeningen
for Danmark*

Indholdsfortegnelse

Formanden skriver.....	2
Nordjyske lystfiskere gennem 100 år	5-10
Lindborg Å er selvproducerende	11-13
Sortmundet kutling - Lækker ålemad	15
Halvanden million ål sat ud i ferskvand.....	16-20
Droner hjælper Fiskerikontrollen.....	20-22
250.000 tons laks døde i Hvide Sande.....	24-26
Havørredens adfærd afsløres.....	27-28
Fordeling af udsatte ål	29-30
KORT NYT	31

Naboer langs Gudenåen

klager over mudder og myggeplage

En mere effektiv beskæring vil kun gøre problemerne større mener DN

Naboer til Gudenåen kan ikke 100 procent nyde deres naboskab på grund af myggeplage og mudder i deres haver. De mener, at de mange myg i nogen grad skyldes, at det står for ringe til med beskæring og oprensning i Danmarks største og dermed også eneste flod Gudenåen.

Plantevækst langs åbredden fylder så meget, at vandet har svært at løbe igennem, så vandet i stedet løber ind i de tilstødende haver og danner sumpe af mudder og pløre.

Problemet gælder alle fire kommuner, hvor Gudenåen løber igennem - Randers, Silkeborg, Favrskov og Viborg, og disse kommuner søger nu om tilladelse til at skære planter væk i åløbet noget oftere end i dag.

Grundejerne får opbakning fra plan-, miljø og klimaudvalget i Silkeborg Kommune, Jarl Gorridsen, som til DR Østjylland siger, at det er et problem, at der ikke er adgang til området ved Gudenåens bredder, såvel rekreativt som turistmæssigt for dem, der bor der, mener han.

Men forslaget om oftere beskæring og oprensning vil kun gøre problemerne større, mener politisk seniorrådgiver i Danmarks Naturfredningsforening, Thyge Nygaard.

Nogle planter, der er meget hæmmende for vandgennemstrømning, vokser bare hurtigere, når de oftere bliver beskåret, mens mere gavnlige vandplanter bliver hæmmet.

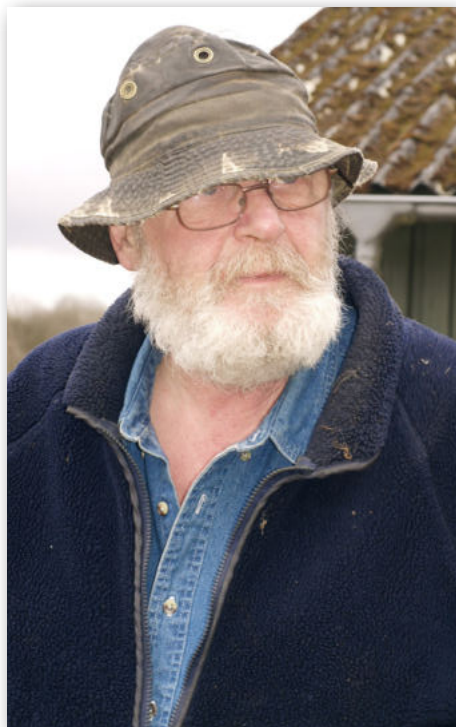
- Det ødelægger både vandgennemstrømningen og den biologiske kvalitet. Det koster en forfærdelig masse penge, og man får kun ærgrelser ud af det, lyder advarslen ifølge DR Østjylland, som samtidig oplyser, at Landbrugs- og Miljøministeriet arbejder på et forslag til en ny lovgivning for vandløbene, der ventes klar i 2019.

Plan- og miljøudvalgsformand Jan Gorridsen støtter grundejerne.

Lasse er død

En af Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmarks mest kendte lystfiskere, Lasse Hagebro, er afdød ved døden den 11. juni 2017, netop i fuld gang med at bringe nye ideer og planer til virkelighed. Lasse blev kun 72 år gammel og blandt venner og fiskekollegaer var det slet ikke til at fatte, at denne altid så aktive og iverige person ikke var længere.

Lasse var uddannet som elektriker – en uddannelse der senere kom ham teknisk til gode, når han ville fremme sine ideer, og selvom hans tankegang gik langt videre i samspil med natur og virkelighed, så var han ikke fri for at være lidt stolt over, at han ikke havde en høj og prestigefyldt uddannelse bag sig. Det var vel også derfor, han ofte kom lidt på kant med dem der "vidste bedre" – ikke mindst når det handlede om rugekasser og dette med at give børn og unge mennesker en langt bedre indsigt i den vidunderlige natur, som Lasse elskede så højt – og også brugte mange kræfter på at støtte, bl.a. kom det til udtryk i hans engagement i "Logen til Havørredens Ve og Vel". Han var en flittig gæst på internettet med artikler og kommentarer, og som andre forfattere efter devisen, at overdrive fremmer forståelsen.

Lasse – som i virkeligheden var døbt Lars Viggo Mikaelson – var ikke ræd for at tilkendegive sine holdninger og synspunkter, og hverken ministre eller fiskeeksperter var fredet for et par borgerlige ord fra Lasse. Men det betød ikke, at han ikke var et rart og omgængeligt menneske, for det var han, og han var også en af dem, der desværre bliver færre og færre af i en tid, hvor mere og mere handler om penge og prestige frem for miljø og natur.

Organiseret lystfiskeri i Nordjylland i 100 år

Nordjysk Lystfiskerforening var den første forbundsdannelse for lystfiskeri i Danmark

*Hundrede år – i fiskens tegn
Af Hilmar Jensen*

Når folk tænker på lystfiskeri, så ser de altid for sig mænd der stolt viser deres fangst frem – og ikke en smilende pige som Ina Hasselbalch, der netop har fanget en havørred på 48 centimeter og 1,2 kg., men bag alle disse fangster er der foregået noget andet, der har gjort fangsten mulig.

Som udeforstående kan det derfor være svært at se, hvad der gjorde, at der var folk, som i 1917 beskæftigede sig med noget så unormalt som stiftelse af en lystfiskerforening – i dette tilfælde Nordjysk Lystfiskerforening.

Ude i verden skete der meget større og mere betydningsfulde forandringer. Det var året for den russiske Oktoberrevolution med Lenin i spidsen, samt Zarens fald, det var også året, hvor Danmark solgte De vestindiske Øer til USA. Den første verdenskrig var endnu ikke afsluttet. Blandt de mindre af årets begivenheder blev Lise Nørgaard født.

Den almindelige arbejder havde en arbejdsuge på 55 timer til en ussel løn, og den begrænsede fritid var ensbetydende

med, at der kun var tid til hvile.

Datidens mennesker må angiveligt i disse sammen hænge have anset lystfiskeri som naragtig, og aktiviteten som

Her ses Nordjyllands Lystfiskerforenings formand, Hilmar Jensen, sammen med byrådsmedlem Lars Peter Frisk, der talte ved foreningens "åbne hus"-arrangement, hvor jubilæumsbogen blev præsenteret.

Den nye generation - Ina Hasselbalch, der omtales i artiklen med sin havørred på 48 centimeter og 1,2 kg.

værende en af det bedre borgerskabs aparte fritidssysler.

Mange anså måske også dengang lystfiskeri som "en stang med en line og en krog i den ene ende – og så afgjort en nar i den anden", men november 1917 blev starten på Nordjysk Lystfiskerforening (NL).

Med stiftelsen af Nordjysk Lystfiskerforening fik man etableret den første forbundsdannelse i Nordjylland, ja – i hele Danmark for lystfiskere. Det var mange år

før andre også fik tanken om landsdækkende forbund alene for lystfiskere. Den eneste organisation hvor lystfiskere havde mulighed for at deltage, var Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, hvor lodsejere, erhvervsfiskere og dambrugere var medlemmer. Denne forening blev stiftet i 1902.

Ikke mange lystfiskerforeninger kan bryde sig af at have eksisteret i så mange år som Nordjysk Lystfiskerforening. Kun tre lystfiskeri- eller fiskerforeninger er ældre

Det er samme aktivitet, der foregår her på siden, men der er mange år imellem.

og stiftet før. Danmarks ældste lystfiskerforeninger er Silkeborg Fiskeriforening fra 1869, Lystfiskerforeningen København 1886 og Viborg Fiskeriforening 1913. Det

er derfor også med en vis stolthed, at Nordjysk Lystfiskerforening nu kan markere de 100 år.

Elfiskeri i Lindenberg i 70'erne – grundlag for nye udsætninger og en meget flot fiskebestand.

Foreningen startede med indkaldelser i Aalborg Stiftstidende den 5. november 1917:

LYSTFISKERE

I Aalborg og Nørresundby indbydes til Møde for at danne Forening.

Mødested: "Hotel Kong Frederik"

Onsdag den 5. November, Aften kl. 8.

Der viste sig interesse blandt de 40 fremmødte for at danne en forening. Efterfølgende blev der nedsat et udvalg til udarbejdelse af et udkast til love.

Udvalget kom til at bestå af fabrikant Frederik Rodskjer, particulier O.C. Jonassen, direktør Ørum-Petersen, købmand Petersen, købmand Søren Kragh, læge Svend Lauesgaard og adjunkt Chr. E. Otterstrøm.

Formålet er gode betingelser for Lystfiskeriet

Det medførte indkaldelse til konstituerende generalforsamling den 21. november, men de første kendte love for foreningen er fra den 24. januar 1919, hvor der i formålsparagraffen står:

"Foreningens formål er gennem Sammenlutning af Lystfiskere at skaffe gode Betingelser for Lystfiskeriet i Nordjylland".

Det er ambitiøst, og det nærmeste man kommer en forklaring på, hvorfor foreningen fik sit navn Nordjysk Lystfiskerforening.

Det nordjyske brede islæt for grobund i foreningens engagement omkring forureninger fra Dybvad Kartoffelmelsfabrik,

Nordjyllands Lystfiskerforening har gjort en stor indsats for at få fjernet spærringer og skabt et godt miljø i Lindenberg Å. I 2014 fjernes den sidst spærring.

Hilmar Jensen byder velkommen til "åbent-hus" den 17. juni i år.

hvor foreningen går aktivt ind i sagen og stiller en garantium i forbindelse med at der skal køre en forurenings sag mod fabrikken.

Foreningen var også involveret omkring ulovligt fiskeri i Binderup Å, hvor man foretager anmeldelse til politiet.

Nordjysk Lystfiskerforening satte fra starten samarbejde højt. Det ses allerede ved foreningens dannelse, men det kom

mer igen tydeligt til syne den 5. februar 1926, hvor bestyrelsen træffer beslutning om at deltage i et møde om dannelse af en landssamling for lystfiskere. Foreningens formand blev indvalgt i det udvalg der skulle lave et forberedende arbejde. Landssammenslutningen ville få ca. 600 medlemmer på daværende tidspunkt. Sammenslutningen blev senere til Danmarks Sportsfiskerforening – og igen

REPARATION AF DAMBRUG

Udførelse af nye kummeanlæg
Indhent uforbindende tilbud.

HEE ENTREPRISE A/S
- den totale løsning

Holstebrovej 79, Hee, 6950 Ringkøbing
Tlf. 9733 5360
info@hee-entreprise.dk www.hee-entreprise.dk

Annonceindleveringsfrist

Ferskvandsfiskeribladet udkommer
6 gange årligt:

15. februar, 15. april, 15. juni, 15. august,
15. oktober og 15. december.

**Sidste frist for rettidig
indlevering af annoncer, er den
20. i måneden før udgivelse.**

senere i 1938 til Danmarks Sportsfiskerforbund. Disse nye forbundsblade gjorde, at Nordjysk Lystfiskerforening udviklede sig som en mere almindelig lystfiskerforening.

Ved foreningens start meldte 39 personer sig ind på det konstituerende møde, herefter steg medlemstallet støt frem til 1988, hvor de rundede de 800 medlem-

mer og toppede i 2002 med et medlemstal på 846, ikke mindst fordi alle på ventelisten dette år blev optaget. Herefter gik det, som i så mange lystfiskerforeninger, ned ad bakke. I 2014 blev bunden forhåbentlig nået med en medlemsskare på 342. Denne skare er efterfølgende steget til 391 ved udgangen af 2016.

Nordjysk Lystfiskerforening modtager ved formanden Hilmar Jensen en check på 10.000 kr. af Spar Nord-fonden og Stor Vorde Flagmaug til renovering af klubhuset "Lindbo".

Lindenberg Å blev selvproducerende

Nordjysk Lystfiskerforenings store arbejdsindsats har båret frugt

Det vigtigste for lystfiskere er at fange fisk. Det indså man allerede da Nordjysk Lystfiskerforening blev startet for 100 år siden, og man var også dengang klar over, at det var nødvendigt med udsætninger.

Derfor indledte man allerede i 1920 antalsmæssige store udsætninger i Lindenberg Å. Dette selvom man på daværende tidspunkt ikke havde fiskeretten til vandløbet, men alene gjorde det for at hjælpe de foreningsmedlemmer, der fiskede i åen.

Enkelte år blev der udsat over 200.000 stykker yngel. Udsætningerne blev alene betalt af foreningens medlemmer. Før meget senere bidrog andre foreninger ved åen til betalingen, og med indførelsen af de obligatoriske fisketegn, overgik en del af betalingen til fisketegnsmidlerne.

I alt er der i Nordjysk Lystfiskerforenings regi udsat over 3,3 million stykker yngel og småfisk i Lindenberg Å. De 3,3 er alene dem, der er dokumentation for. Foreningens protokoller indeholder flere oplysninger om udsætninger, måske med et beløb eller bare, at der er foretaget udsætning.

Udsætningerne foregik de første år uden nogen form for dokumenteret grundlag for behov. Dette fik Nordjysk Lysterfiskerforening til at få foretaget bestandsana-

Dette foto er fra 1927, hvor der udsættes øredyngel i Lindenberg Å.

lyse ved hjælp af elfiskeri, for at udsætningerne kunne ske på et viden baseret grundlag.

Derfor blev Nordjysk Lystfiskerforening den første forening hvor der blev taget initiativ til at udsætningerne skete på grundlag af en behovsanalyse og en efterfølgende udsætningsplan.

Det var metoder der blev brugt indtil åen på baggrund af en bestandsundersøgelse i 1999 blev erklæret selvproducerende, mange årtiers arbejde havde båret frugt!

Biolog Peter Gertz, DTU Aqua, foretager en behovsundersøgelse i Lindenberg Å.

Ved den sidste behovsundersøgelse i 2016, viste det sig endnu engang at åen er selvproducerende.

Alle disse indsats til gavn for fiskene og fiskeriet gjorde det naturligt at det også var ved foreningens fiskevand, Lindenberg Å, at landets første egentlige vandløbsregulativ for et helt vandløb blev udformet. Et regulativ som foreningen betalte for at få lavet, og som alle lodsejere efterfølgende bakkede op om. Det var endda også sådan at Nordjysk Lystfiskerforening senere betalte lodsejernes omkostninger ved drift af denne regulativforening, der skulle sikre at regulativerne blev overholdt. Regulativerne indeholdt bestemmelser om vandløbets vedligeholdelse og om regler for fiskeriet.

I dag har Nordjysk Lystfiskerforening fiskeretten langs ca. 28. km. åbred af Lindenberg Å.

Hertil kommer de mange kilometer i sammenslutningen Nedre Ryå - ikke mindst fastholdt gennem et positivt samarbejde med lodsejere.

I den nyere tid med vandplaner, fjernelse af opstemninger og spærringer, er det også værd at bemærke, Nordjyske Lystfiskerforening er den eneste lyst- og sportsfiskerforening i Danmark der har opkøbt og fjernet en spærring i deres vandløb. Det skete med foreningens opkøb af Slusen ved Gudumholm, der tidligere var centrum for et mindre industriimperium.

Med omlægningen og åbningen ved Røde Mølle ved Rebild i marts 2014 blev åen helt fri for spærringer i hovedløbet og sikrede fiskenes frie vandring.

Grundig og tiltrængt oprensning af Lindemborg Å i 1957.

FERSKVANDSFISKERIFORENINGEN for Danmark

Formand

Niels Barslund (ansvarshavende redaktør)
Vormstrupvej 2, 7540 Haderup.
Tlf. 9745 2046 · Mobil 29 26 51 11
nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk

Næstformand

Max Thomsen, Gl. Viborgvej 405, Ålum,
8900 Randers. Tlf. 8646 6053-2081 6053
maxgjerrild@elromail.dk

Medlemsskab og kontigent

Personligt medlemsskab kr. 520,- årligt
(inkl. Ferskvandsfiskeribladet)
Foreningsmedlemsskab kr. 1.040,- årligt
(afhængigt af medlemsantal)

Kontorhjælpen

Gitte Underbjerg, NP Danmarksvej 79,
8732 Hovedgård
gun@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
Telefontid alle hverdage kl. 08.00-13.00
Tlf. 51 24 02 11

Aqua-Dam

Jens Kristian Nielsen, Toftvej 14,
6950 Ringkøbing
Tlf. 97 32 60 77 · Fax 97 32 61 77
aquadam@postg.tele.dk

Bestyrelse

Akvakultur

Peter Holm tlf. 9868 6257 / 2275 9729

Erhvervsfiskere

Leif Olesen tlf. 7578 2201 / 2324 4410

Lystfiskere

Max Thomsen tlf. 8646 6053
Hilmar Jensen tlf. 4029 6881
Torben Salling tlf. 9868 3381
Bjarne Bach tlf. 2169 9200

Bredejere

Schneider Philipsen tlf. 9745 2271
Niels Barslund tlf. 9745 2046
Claus Nielsen tlf. 9855 5033 / 4046 0333

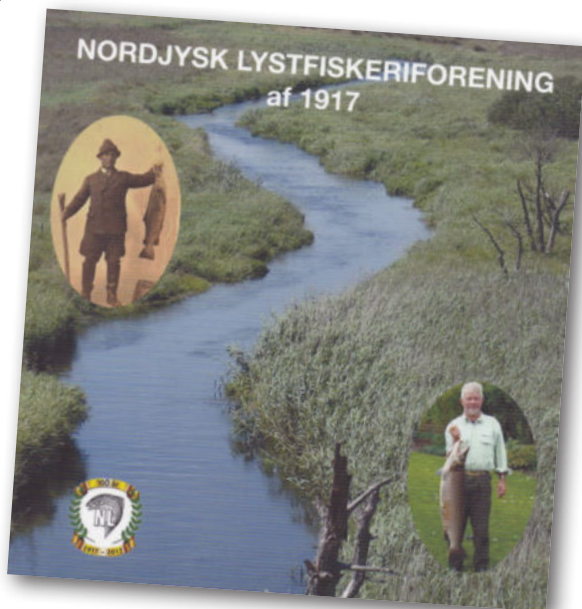
Bog om 100 års lystfiskeri i Nordjylland

I anledning af at det i 2017 er hundrede år siden Nordjysk Lystfiskerforening blev stiftet, har bestyrelsen fundet, det var et godt tidspunkt at få foreningens historie fortalt gennem udgivelse af en jubilæumsbog. Hvorfor en sådan udgivelse først kommer ved det hundrede år, skyldes måske, at foreningen i lighed med mange andre lystfiskerforeninger, fra starten har haft festligheder og sammenkomster, som er en ligeså stor interesse som lystfiskeriet, nogle gange måske endda større. Festligheder og sammenkomster, som flere af de ældre medlemmer stadig i dag har klare erindringer om.

Bogen blev præsenteret på et åbent-hus arrangement den 17. juni. Samme dag blev foreningens ny-restaurerede foreningshus LINDBO i Storvorde også fremvist. Restaureringen er foretaget af foreningens medlemmer gennem de seneste år. På dagen deltog ca. 100 gæster, der kunne genopfriske tidligere tider og få sig en rigtig hyggesnak.

Byrådsmedlem Lars Peter Frisk bragte hilsner fra Aalborg Kommune, der har bevilget 80.000 kroner til restaureringen. Storvorde-Sejlfloed Flaglaug v/ Per Wedel Bang og Frank H. Pedersen, Spar Nord-fonden, overrakte en check på 10.000 kr. til foreningen.

Senere på året – den 13. august – vil Nordjylland Lystfiskerforening give en gave til lokalbefolkningen i området i form af muligheden for at få en fiske-dag ved foreningens fiskevand.

Sortmundet kutling som lækker åleføde

Ny undersøgelse skal finde ud af om teorien holder

I Karrebæk og Dybsø Fjorde, hvor flere vandløb har deres udløb, vokser ålene usædvanlig hurtigt. Forskere vil nu undersøge, om det skyldes, at ålene spiser løs af de mange sortmunde kutlinger i området.

Det er sjældent at høre noget positivt om den sortmunde kutling, som har invaderet de kystnære områder i den østlige del af Danmark til stor gene for miljøet og ikke mindst fritidsfiskerne. Men måske er de mange sortmunde kutlinger forklaringen på, at ålene i Karrebæk og Dybsø Fjorde vokser usædvanlig hurtigt.

I 2011 og 2012 blev der udsat 75.000 små ål i Karrebæk Fjord med støtte fra fisketegnsmidlerne. Ålene er mærket med et lille såkaldt cw-mærke, som kan registrere med en scanner, og DTU Aqua har siden i samarbejde med lokale fritidsfiskere undersøgt de udsatte åls overlevelse og vækst i området.

"Allerede et til to år efter udsættningen var nogle af ålene 40 centimeter lange, og det er usædvanligt. Det er et tegn på, at der er masser af føde til stede for ålene, og vi har en formodning om, at ålene spiser løs af de mange sortmunde kutlinger i området, siger fiskepleje-

konsulent Mads Christoffersen, DTU Aqua.

DTU Aqua går nu i gang med at undersøge, om formodningen er korrekt, altså om ålene rent faktisk spiser sortmunde kutlinger.

Mads Christoffersen: - Vi vil nu undersøge, om den sortmunde kutling er ålens livret!

Sommerens åleudsætninger:

Halvanden million ål sættes ud i ferskvand

Næsten halvdelen af de mange ål sættes ud i vandløb

Godt halvanden million sætteål er i løbet af sommeren udsat i danske ferskvandsområder (søer og vandløb) og i kystnære marine områder. Det er DTU Aqua, der står for de samlede udsætninger efter den særlige handlingsplan for Fiskeplejen. Årets fordeling af i alt 1.520.000 sætteål foretages af organi-

serede frivillige fritidsfiskere, erhvervsfiskere og lystfiskere i samarbejde med DTU Aqua, hvor det er Michael Inge-mann Pedersen, der står for det store arbejde med at organisere udsætningen over hele landet. Oprindeligt var der tvivl om, hvorvidt det var muligt at skaffe de mange sætteål, men her midt i juli er der indgået kontrakt med Royal Danish Fish i Hanstholm om levering af alle udsætningsålene. Mange brikker skal falde på plads, og mange hensyn – store og små – skal man være opmærksomme på, før de 1.520.000 små ål igen kan sno sig og være en del af det sælsomme og mystiske liv, der nu engang er tildelt ålen.

DTU Aquas hovedkoordinator Michael Inge-mann Pedersen.

Åleudsætningerne i 2017 finansieres af den Europæiske Hav- og Fiskerifond samt danske rekreative fiskeres fiskeplejemidler.

Fiskerifonden yder et tilskud på 75 pct. til de udsætninger som er målrettet den danske forvaltningsplan for ål – det vil sige udsætninger i ferskvand.

De marine udsætninger finansieres alene med danske fiskeplejemidler. Fordelingen af fisk mellem det marine og det ferske vandområde aftales i Fiskeplejens §7-udvalg.

Her sætter den lokale sportsfiskerforening ål ud i Varde Å.

Udsætningsmaterialet stammer fra glasålsfiskeri i Sydeuropa. Dette fiskeri foregår fra december til april, og i løbet af denne periode opkøber danske dambrugere glasålene og fragter dem til Danmark. Her bliver de opfodret, og efter en periode på 3-6 måneder har de en vægt på 2-3 gram. DTU Aqua indhenter tilbud hos dambrugerne om levering af sætteål på 2-5 gram via et EU udbud. På baggrund af de indkomne tilbud indgås der så kontrakt med de dambrugere, der efter sygdomskontrol (vira og parasitter) af de veterinære myndigheder, kan godkendes som leverandør.

De i alt 1.520.000 sætteål er for udsætningerne i 2017 fordelt således:

Marint	130.000.
Søer	685.000.
Vandløb	705.000.
I alt	1.520.000.

Udsætninger af ål skal så vidt muligt foretages i perioden fra 15. maj til 1. august, inden vandtemperaturen bliver for høj og iltindholdet ved bunden for lavt, men denne tidsplan kunne ikke overholdes i 2017, hvor man når hen til midten af august, før de sidste ål er udsat.

Ansvarlig for at gennemføre åleudsætninger i vandløb er sportsfiskerforeninger, fritidsfiskere og kommuner. I 2017 udsættes i alt 705.000 sætteål i vandløb, og

det er så afgjort den største part, tæt ved halvdele af de samlede udsætninger.

Der er stor forskel i antallet af sætteål der udsættes i de enkelte vandløb. Topscorerne er Grenå, Kongeå, Odense Å, Ribe Å Skjern Å, Suså og Varde Å med hver 50.000 sætteål på 2-5 gram pr. stk.. Derefter følger Hvideåen med 45.000, Uggerby Å med 40.000 ål, og så det ellers jævnt nedad med 25.000 og helt ned til bare 5.000 stk. Det er Kjul Å ved Hirtshals, der får denne lille samling af nye beboere. Det er dog mere end dobbelt så mange som hele Østersøen rundt om Bornholm får til udsætning

De små sætteål transporteres i denne ilttilsatte substans – ofte over ret lange afstande.

Det er vigtigt, at ålene spredes mest muligt – både i vandløb, i søer og ved de marine udsætninger. Det skal ske for at de udsatte fisk får lettere ved at finde skjul og føde, når tætheden ikke er for stor. En ål, der ikke kan søge skjul bliver hurtigt ædt af f.eks. en skarv.

Det er vigtigt, at der til udsætningerne vælges biologisk egnede lokaliteter, nemlig områder der byder på både skjul og føde. Udsætningen sker derfor bedst i områder med vegetation, f.eks. ålegræs eller tangbælter over stengrund. Vanddybden bør være fra 0,5 til 2 meter, hveder det i vejledningen fra DTU Aqua.

Folk, der har overværet åleudsætninger – eller måske ligefrem hjulpet DTU Aqua og fiskerne med at få ålene ud i fjordene på den rigtige måde, overraskes altid over, at de små sætteål kan overleve, ofte lange transporter, uden at være anbragt i vand. Men sådan er det! Sætteålene er godt nok tilsat ilt og "vælter" derfor rundt i en skumlignende substans i transportkasserne, hvor de kan overleve i begrænsede tider, men fiskene må under ingen omstændigheder anbringes i vand under transporten fra dambrug til udsætning – de vil simpelthen drukne!

Ålene er nemlig forsynet med et hudåndedræt som bevirker, at de kan "ånde", når de bare er fugtige og i fri luft. Ålene overlever længst, når de er afkølede og fugtige, men altså absolut uden vand. Baljer eller kasser med ål overdækkes med presenninger eller sække for at skærme mod sol og vand, herved forhindres, at ålene bliver varme og tørre. Afdækningen må dog ikke være lufttæt,

Åleudsætning i Mariager Fjord med Poul Dröscher og Finn Frandsen fra Fritidsfiskerforbundet. Arkivfoto: Henning Andersen.

da ålene optager ilt fra luften, og det gælder om at udsættningerne foretages hurtigst muligt, så det er vigtigt, at alle forberedelser er afprøvet. Der bør heller ikke være mere end højst 15.000 ål pr. udsættingsbåd – svarende til 52,5 kg.

Selve udsættningen kan foretages med

en øse, et målekar eller lignende, idet ålene under langsom sejlads forsigtigt hældes ud. Pas på de ikke bliver suget ind og bliver beskadiget i skruen!

På siderne 29-30 kan du se i hvilke danske søer, de 662.000 sætteål blev udsat.

NYETABLERING AF DAMBRUG - OMBYGNING AF DAMBRUG

Standard moduler - let - enkelt - økonomisk

Findes i 2 og 3 mtr. stykker

- Brugsmodel-beskyttede dambrugskegler i beton.
- Montage i én arbejds gang.
- Sikker gulvforbindelse.
- Hurtigt videre

GIVE ELEMENTER, SÅ ER DU SIKKER!

- Standard-elementer på "mål"
- Lynhurtig montering gerne i samarbejde med din entreprenør

Konsulent Leif Poulsen, Give Elementfabrik A/S, **tlf. 40 21 24 60** Tilbud, brochurer, konsulentbesøg ufb.

Droner giver en mere effektiv fiskerikontrol

Lille stigning i ulovligt fiskeri uden at løse fisketegn i 2016

Landbrugs-og Fiskeristyrelsens fiskerikontrollører tog i 2016 for første gang droner i brug som et brugbart værktøj mod ulovlige fiskeriredskaber i det rekreative fiskeri.

Kontrollen foregår især i ferskvand og kystnære områder samt af personer, der udøver lyst- og fritidsfiskeri, så man f.eks. straks kan kontrollere, om

fiskeriet forgår i f.eks. fredningsbælter.

De første forsøg med droner har vist sig, at overflyvning med droner i lavvandede områder samt i fredningsbælter med fiskeriforbud, giver et hurtigt og godt billede af eventuel fiskeaktivitet.

Specielt lavvandede områder kan nemlig være svære at kontrollere fra

Her bliver en drone gjort startklar - en stor hjælp for fiskerikontrollen (arkivfoto)

En ulovlig ruse er fundet og undersøges nærmere af Fiskerikontrollen.

båd, og informationerne fra dronflyvninger gør det lettere at vurdere om yderligere kontrol er påkrævet.

Derfor vil Landbrugs- og Fiskeristyrelsen også i 2017 fortsætte med og udvikle brugen af droner i kontrolarbejdet.

Af den udsendte rapport vedrørende kontrolarbejdet i 2016 fremgår det, at antallet af kontrolforretninger steg fra 1.990 i 2015 til 2.056 i 2016, hvilket er en stigning på 3 pct.

I 2016 blev der gennemført kontrol af 6.322 fiskeredskaber, hvilket var 70 flere redskaber end i 2015, svarende til en stigning på 1 pct.

Der blev i 2016 ikke afviklet nogen landsdækkende kontrolkampagne rettet mod det rekreative fiskeri. De enkelte kontrolafdelinger har løbende gennemført kontrol i lokalt afgrænsede områder og på tidspunkter, hvor der lokalt har været særlig risiko for overtrædelser.

I 2016 blev der kontrolleret 2.970 lyst- og sportsfiskere for gyldigt fisketegn (fiskeplejebidrag), hvilket var 13 pct. færre end året før.

I 2016 indløste 190.987 lyst- og sportsfiskere fiskeplejebidrag.

I forbindelse med kontrolforretninger blev der registreret 538 overtrædelsesauger, svarende til en lille stigning på 3 pct. i forhold til 2015. I forbindelse med

overtrædelsessagerne blev 1.609 redskaber taget i bevaring, hvilket svarer til et fald på 24 pct.

Andelen af kontrollerede redskaber, der blev taget i bevaring, faldt fra 32 til 25 pct. i 2016.

På trods af et fald i overtrædelsesfrekvens vurderer Landbrugs- og Fiskeristyrelsen fortsat at niveauet for ulovlige redskaber er for højt.

En medvirkende årsag til, at fiskerikontrollørerne er i stand til at tage en stor andel af de kontrollerede i bevaring, vurderes til at være, at der i stadig større grad modtages flere konkrete og præcise anmeldelser om ulovligt fiskeri.

Overtrædelserne i 2016 er inddelt i forskellige typer og undergrupper, men overtrædelser af de redskabsmæssige

begrænsninger (antal redskaber, ulovlige redskaber, manglende mærkning m.v.) udgjorde fortsat den største del af overtrædelserne, svarende til 69 pct., mens samme gruppe i 2015 var 75 pct.

I følgende undergrupper er der sket en væsentlig udvikling fra 2015 til 2016:

Der er et fald i antallet af sager om ulovlige redskaber (148 til 131)

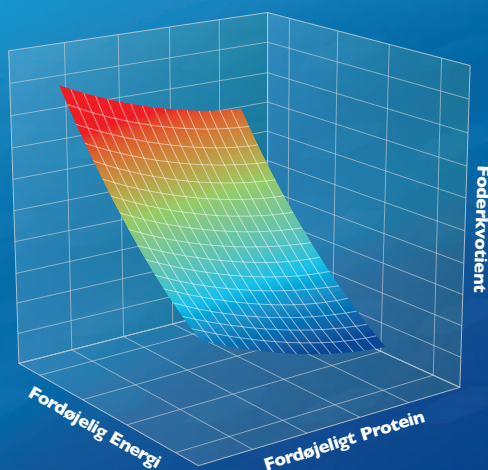
Der er en stigning i antallet af sager om fiskeri i fredningsbælter (46 til 67)

Der er en stigning i antallet af sager om garnfiskeri indenfor 100 m.af land/nedgangsbælte (39 til 74)

108 af de kontrollerede lystfiskere havde ikke indbetalt fiskeplejebidrag – svarende til 3,6 af de kontrollerede. De tilsvarende tal for 2015 var 189 lystfiskere, svarende til 5,7 pct. af de kontrollerede.

Optimal ydelse, bedste resultat

EFICO Enviro 920 Advance er et foder, der er udviklet, så det leverer et konstant potentiale for vækst og foderkonvertering, baseret på et bredt udvalg af egnede råvarer.

BioMar leverer herved et foder, der har den bedste total-økonomiske ydelse.

- En lang række foderforsøg viser, at EFICO Enviro 920 Advance giver bedste foderkvote og tilvækst
- Niveauer for fordøjeligt protein og aminosyreprofilen er optimale
- Altid samme indhold af de sunde EPA-DHA fedtsyrer
- Alle råvarer er omhyggeligt testet og dokumenteret
- Kun den bedste af hver råvaretype anvendes
- Bæredygtig udnyttelse af råvarer og minimal miljøpåvirkning

Langsand Laks i Hvide Sande mistede 250 tons laks på grund af svovlbrinte forgiftning

Langsand Laks i Hvide Sande, som vi flere gange har lavet reportage fra her i Ferskvandsfiskeribladet, er netop i et større udvidelse-projekt blev ramt af noget nær en katastrofe, da virksomheden under mystiske omstændighe-

der pludselig mistede en fjerdedel af sin årsproduktion – 250 tons laks.

I slutningen af juni skete katastrofen, mens virksomheden var i fuld gang med at udbygge pilotprojektet på Langsand i Hvide Sande, hvor der som det første sted

I slutningen af juli var der stor byggeaktivitet på Langsand Laks i Hvide Sande, så produktionen kan tredobles.

i verden produceres laks i store tanke på land.

Efter de første par uger efter masse-død i de store tanke med laks, er det blevet opklaret, at fiskene er døde af en svovlbrinte-forgiftning.

Lige efter katastrofen svirede det med rygter om mange muligheder om årsagen til massedød blandt laksene, fra forurenede vand til en form for sabotage – eller giftstoffer der er produceret inde i anlægget.

Efterfølgende har det så vist sig, at det er en svovlbrinteforgiftning, der har taget livet af de mange fisk.

Det oplyser medejer Thue Holm fra virksomheden i Hvide Sande til Dagbladet Ringkøbing-Skjern. Han siger samtidig, at svovlbrinte-forgiftning ikke er en ukendt risiko ved fiskeopdræt, men det har været svært for Langsand Laks at forudsige, at forholdene ville medføre, at der blev dannet svovlbrinte i de store tanke.

- Det er et problem, som vi simpelthen ikke har haft nok opmærksomhed på. Vi har målt niveauer i vandet, men vi har ikke kunnet se noget, siger Thue Holm.

Virksomhedens forsikring dækker tabet, så massedødsfaldet er ikke noget, der vil have markant betydning for fremtiden.

- På en måde føler jeg, at vi bliver styrket af dette her, men det er godt nok en hård måde at lære på, siger Thue Holm.

Mens bassinerne er tømt for fisk i det eksisterende anlæg, bliver det nu udstyret med nyt og mere avanceret måleudstyr, der kan opdage lignende farer i fremtiden.

Samtidig med den alvorlige forgiftning på Langsand Laks er virksomheden i øv-

rigt i gang med nye udvidelser på anlægget, hvor produktionen på ca. 20 tons laks om ugen sidste år blev sendt til USA, hvor efterspørgslen efter ferske laks er langt større end udbuddet.

Thue Holm – medejer og administrerende direktør fortalte om de store planer for Langsand Laks, da vi besøgte virksomheden for en del år siden.

Bassinerne i den store hal er seks meter dybe og kan producere omkring 20 tons laks om ugen.

Formanden for Atlantic-Sapphire, der ejer Langsand Laks i Hvide Sande, Johan E Andreassen, oplyser i øvrigt til "Fødevarer Watch", at man har det ambitiøse mål, at kunne producere 90.000 laks på det landbaserede anlæg, som man er i gang med at etablere i Florida.

Johan E. Andreassen oplyser videre, at man har tilladelser og arealer klar derovre, og de første æg skulle ifølge planen

blive placeret i de nye tanke i Florida i begyndelsen af 2018.

Målsætningen om 90.000 tons laks er tre gange højere end hidtil udmeldt. Den øgede produktion betyder også, at man på verdensplan hastigt nærmer det tidspunkt, hvor over halvdelen af samtlige konsumfisk vil komme fra opdrætsanlæg.

Ph.d.-afhandling

om havørredens adfærd

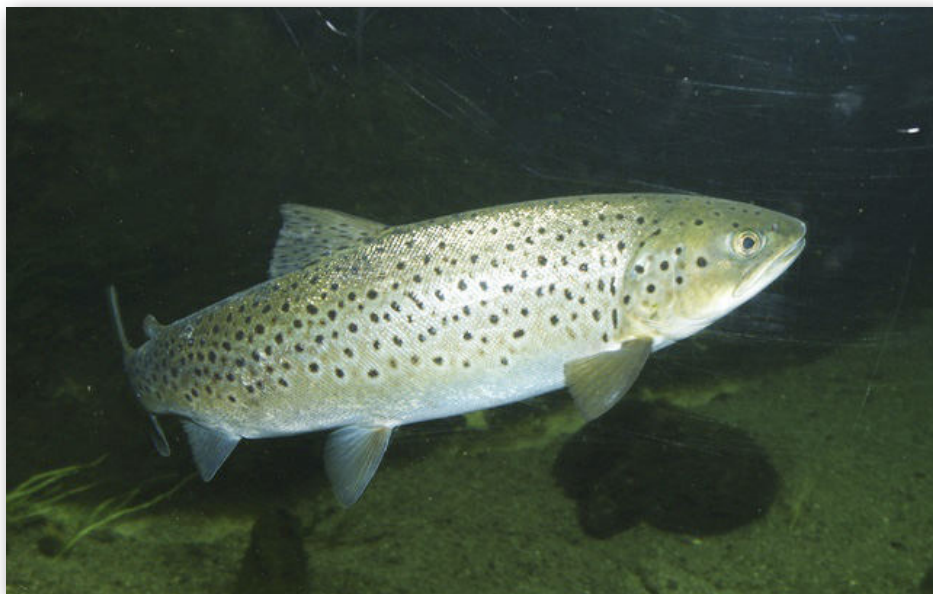
Til undersøgelsen benyttes nye metoder som ikke tidligere har været anvendt

I DTU Aqua nyhedsbrev Fiskepleje fortæller det, at biolog Martin Lykke Kristensen, som forsker ved DTU Aqua, er ved at skrive en Ph.d.-afhandling om det marine liv hos havørreden, hvilket altså vil sig havørredens liv i saltvand – hav og fjorde.

Havørreden er en interessant og vigtig fisk i det danske vandmiljø, men

der er stadig meget vi ikke ved om ørredens adfærd i de danske fjorde og havområder.

Biolog Martin Lykke Kristensen er netop ved at skrive en Ph.d.-afhandling om havørredens marine liv, og denne afhandling bliver der mulighed for alle interesserede at følge resultaterne på bloggen www.dtu-aqua.dk.

Havørreden, hvis adfærd, mens den opholder sig i salte vande, vi stadig ikke ved så meget om.

Annoncepriser

1/1 side (131 x 192 mm).....	kr. 2.250,-
1/2 side (131 x 94 mm).....	kr. 1.400,-
1/3 side (131 x 60 mm).....	kr. 1.250,-
1/4 side (131 x 44 mm).....	kr. 1.000,-

Alle annoncepriser er inkl. 4-farver og ekskl. moms.

Annonceindleveringsfrist

Ferskvandsfiskeribladet udkommer

6 gange årligt.:

15. februar, 15. april, 15. juni, 15. august,
15. oktober og 15. december.

Sidste frist for rettidig

**indlevering af annoncer, er den
20. i måneden før udgivelse.**

Al henvendelse vedr. annoncer rettes til:
Pia Lund Hasselgren
Rabøl A/S
Søndergården 8
9640 Farsø
Tlf. 98 63 10 61
e-mail: ferskvand@rabol.dk

Martin Lykke Kristensen vil i sit Ph.d.-projekt afsløre havørredens adfærd i hav og fjord.

ørred.dk, hvor der løbende kan læses om nye resultater og historier om ørredens adfærd i det marine.

En af undersøgelserne går ud på at vise ved hvilke dybder og temperaturer, havørreden lever. Der vil i forskningen blive anvendt en unik type telemetrimærke, som aldrig har været anvendt på laksefisk tidligere, og resultaterne er derfor også de første i sin art.

En anden undersøgelse skal vise hvordan havørreder fra Karup Å og Simmersted Å vandrer gennem Limfjorden. De to vandløb er blandt de mest produktive ørredvandløb i Danmark, men vi ved stadig ikke meget om, hvordan fiskene bevæger sig gennem Limfjorden og hvor mange af havørrederne som reelt forlader fjorden.

Martins Ph.d.-projekt bliver afsluttet i april 2019, og han forventer at være aktiv på bloggen indtil da, oplyses det i Fiskeplejens nyhedsbrev.

Fordeling af udsatte ål i de danske søer

Brabrand Sø, Egå Engsø og Silkeborg Søerne
topper med hver 50.000 nye ål.

Der er store udsving i antallet af ål, der udsættes i denne sommer – efter se-
nest plan her i august. (læs side 16-20)
I alt udsættes i ferskvand ca. en kvart
million stk. åleyngel, og alene i vore
søer udsættes med 100 pct. tilskud
662.000 stk. sætteål på ca. 2,5 gram
pr. stk. Dertil kommer også ål i nogle

søer, hvor der kun er 50 pct. i tilskud.

Mens det er Brabrand Sø, Egå Engsø
og Silkeborg Søerne – alle med hver
50.000 stk., så der Hinge Sø, der ligger
i en sidedal til Gudenåen, det vandløb
i Danmarks, der får færrest sætteål,
nemlig 5000 stk.

Nedenstående kan du se samtlige ud-sætningssøer i alfabetisk rækkefølge:

Brabrand Sø	50.000
Bygholm Sø	15.000
Egå Engsø	50.000
Esrum Å Laugh	35.000
Gentofte, Lyngby, Bagsværd, Gyrstinge og Sønderød	35.000
Gudsø/ Birkemosen	18.000
Hald Sø	30.000
Haraldsted/Gyrstinge	28.000
Hinge Sø	5.000
Jels Sø	25.000
Klejstrup Sø	13.000
Kruså Møllesø	6.000

Legind Sø	8.000
Lønnerup Fjord	8.000
Mossø	30.000
Nordborg Sø	10.000
Ove Sø	8.000
Ravnso, Knudsø	24.000
Silkeborg søerne	50.000
Stillinge/Solbjerg	25.000
Stubbe Sø	25.000
Sundby Sø	8.000
Sunds Sø	30.000
Søgaard Sø	8.000
Vester Vandet Sø	40.000
Viborg Nørre/sdr. Sø	30.000
Ørum Sø	8.000
Årslev Engsø	40.000
I alt	662.000

Kæmper for nyt liv til Mariager Fjord

Mariager Fjords død for 20 år siden chokerede alle – fiskere, beboere, biologer og politikere, bl.a. også ved tanken om dem kæmperegning, der ville følge, hvis fjorden nogensinde igen skulle blive sig selv.

Det betød også at der ret hurtigt blev iværksat foranstaltninger, der måske kunne hjælpe Mariager Fjord tilbage, og siden storkommunen blev en realitet, har miljøforbedringer kostet næsten en halv milliard kroner, oplyser Jørgen Hammer Sørensen, der er formand for Teknik- og Miljøudvalget, til TV2 Nord.

Noget af det første der skete var at nedlægge de eksisterende 11 rensningsanlæg langs fjorden og i stedet opføre et nyt stort rensningsanlæg ved Hadsund.

Det betyder så, at det gamle anlæg blev erstattet af bl.a. nye ledning i kilometervis, så udløbningen fra det nye anlæg nu via en stor udledningsledning nu ender fire kilometer ude i Kattegat et godt stykke fra Mariager Fjord.

- Det spildevand, vi nu udleder Kattegat er noget mere rent, end det de gamle rensningsanlæg tidligere udledte til fjorden, siger Jørgen Hammer Sørensen.

Havbiolog Finn Andersen vil ikke udelukke, at fjorden kan dø igen, hvis der kommer en lang og varm sommer, og det er da også et problem, kommunen tager meget alvorligt, siger Mariagers Teknik- og miljøudvalgsformand.

Kort Nyt

To gråhajer fundet døde på stranden ved Hvidovre havn

På samme dag blev to gråhajer fundet døde ved stranden i Hvidovre. Fagfolk mener, at de er drevet i land eller bare smidt der.

Det er bestemt ikke hver dag en gråhaj driver i land på danske strande – og slet ikke ved Hvidovre, og at der så er tale om to gråhajer på samme dag, bliver det en lidt utrolig nyhed.

Til TV 2 Lorry siger videnskabelig medarbejder på Statens Naturhistoriske Museum, Henrik Carl, at netop gråhajen er en fisk, der findes i danske farvande, men meget sjældent så langt inde, og han tror ikke på at hajerne selv er svømmet ind og døde her. - Det er jo brakvand herude ved Hvidovre, hvor man finder ferskvandsfisk som aborre og skaller og den slags, så jeg anser det som højst sandsynligt, at de to hajer er blevet smidt ud et eller andet sted og er drevet hertil.

Sidste år på samme tid blev der også fundet to gråhajer i området, og det er meget besynderligt. Så det er også derfor, vi tænker, at der må være nogle, der smider dem ud.

Filsø en del af Danske Naturparker

Filsø har tidligere været Danmarks næststørste sø med et areal på over 2000 hektar. I midten af 1800-tallet begyndte inddæmningen. Søen skrumpede gennem næste århundrede for at ende på kun 45 hektar. Området er siden fredet og vandstanden blev hævet i 1990'erne, så søen er nu næsen fordoblet i areal.

I 2010 købte Aage V. Jensen Naturfond Filsø Avlsgods med henblik på at stoppe landbrugsdriften på de tidligere søarealer og i stedet genoprette søen

Den 2. juli 2012 blev der åbnet for vandet til Sønder sø, og den 7. oktober samme år blev søen markeret med en stor indvielse – og nu har der igen været indvielse af en spændende cirkelformet bro, så besøgende faktisk vil være i stand til at "gå på vandet" og få en helt speciel udsigt, hver der er mulighed for at opleve omkring 70 ynglende fuglearter.

Ved indvielsen udtrykte borgmester Erik Buhl, Varde, stor begejstring over den nye bro som kan benyttes af alle til at komme ud i det fantastiske naturområde på en spændende måde.

Projektet har kostet 3,8 millioner kroner.

Alt til dambrug hav- og ålebrug

klækkedstve
transport og
iltfo
foder
fug
alup
balje
spande
handsker

Udlevering af varer:

Mandag-torsdag: 14.00-16.00
Fredag: 14.00-15.00

Alt i plastrør og slanger
og tilhørende fittings

*Vi er med til
at sikre bredden*

Vestermarken 3 • 8765 Klovborg
Tlf. 70 23 12 18 • Fax. 76 59 50 20
mail@midtjysk-akva.dk
Se netbutikken på: www.midtjysk-akva.dk

Midtjysk Akva

FERSKVANDSFISKERIBLADET

REDAKTION

Henning Nielsen
Halsebyvej 30, 4220 Korsør, Tlf. 5838 7225
henviol30@gmail.com

INDLEVERINGSFRISTER

Indlevering af redaktionelt stof og annoncer til næste
blad skal ske senest **den 20. september 2017.**

TRYK

Rabøl A/S
Søndergården 8, 9640 Farsø, Tlf. 9863 1061

Annoncer:

Henvendelse vedr. annoncer til
Pia Lund Hasselgren
Rabøl A/S . Tlf. 9863 1061
e-mail: ferskvand@rabol.dk

Stof til bladet indsendes til redaktionen som e-mail,
på diskette eller CD-ROM. Bladet påtager sig intet
erstatningsansvar som følge af trykfejl i annoncer.
Bladets artikler udtrykker ikke nødvendigvis
foreningens officielle politik.

FORSIDEFOTO: I denne udgave af Ferskvandsfiskeri-
bladet har vi på forsiden og inde i bladet set tilbage i
en af vore ældste lystfiskerforeningers historie. Det er
medlem af Nordjysk Lystfiskerforening, Elimar Schmidt,
der med en vis stolthed i 1928 præsenterer både da-
gens fangst, sit lystfisker-antræk og sin nye bil.

B

DANMARK

PP

FERSKVANDSFISKERIBLADET

N.P. Danmarksvej 79
8732 Hovedgård

